

BELEIDSPLAN 2012 – 2015

Inhoudsopgave

- 1. Noodzaak het Amazonegebied te beschermen**
- 2. Visie, missie en doelstellingen van de stichting**
- 3. Interventiestrategie en beleid**
 - 3.1.- Algemene uitgangspunten van beleid
 - 3.2.- Focus op het Amazonegebied van Bolivia
 - 3.3.- Partnerorganisaties
 - 3.4.- Algemeen beleid ten aanzien van te ondersteunen projecten
- 4. Indicatief activiteitenplan 2012-2015**
- 5. Communicatie en fondsenwerving**
- 6. Interne organisatie**

Bijlagen

1. Natuur- en milieuonderwijsproject
2. Drinkwater- en sanitatieproject
3. Agro-forestryproject

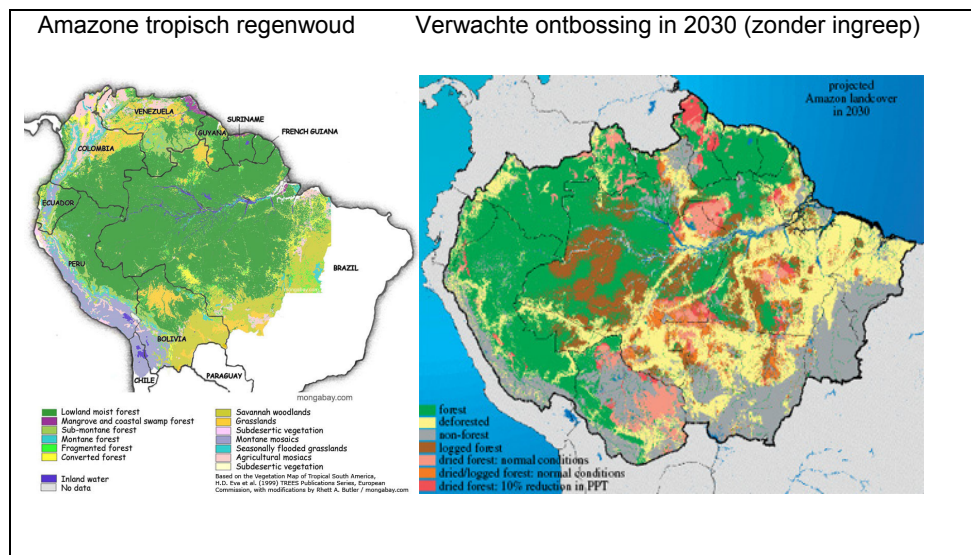
Foto cover: Cordillera nabij Rurrenabaque Bolivia. (Fred Opdam)

1. Noodzaak het Amazonegebied te beschermen

Het Amazoneregenwoud is het grootste tropisch regenwoud op aarde. Meer dan de helft van het regenwoud in de wereld ligt in dit gebied. Er komen 400.000 verschillende plantensoorten in voor, bijna 2.000 vogelsoorten en zoogdieren en 2,5 miljoen insectensoorten. Het regenwoud ligt in een gebied dat grotendeels door de Amazone en honderden zijrivieren wordt doorstroomd. Dit riviersysteem bevat 20 procent van al het zoetwater in de wereld.

Het Amazoneregenwoud wordt ernstig bedreigd. Vooral ontbossing is een groot probleem. Meer dan één vijfde van het Amazoneregenwoud is reeds vernietigd door illegale houtkap, ontbossing voor de productie van (hamburger-)vlees, industriële activiteiten en kleinschalige landbouw door de lokale bevolking en immigranten. Nog veel grotere delen worden bedreigd.

Ontbossing leidt tot verlies van biodiversiteit, het vrijkomen van grote hoeveelheden CO₂ die het broeikaseffect versnellen en het klimaat over de gehele wereld beïnvloeden. Ontbossing leidt ook tot het verloren gaan van economisch belangrijke plantensoorten zoals tropische vruchten en medicinale planten. Veel industriële activiteiten zoals de olie-industrie en mijnbouw bedreigen het milieu. In de steden is afval een groot probleem. De bosbescherming en wetgeving in de meeste Amazonelanden is moeilijk te handhaven en wordt vaak overtreden. Het leefgebied en de cultuur van de inheemse bevolking staan onder grote druk.

De kaartjes tonen het oorspronkelijke Amazone tropisch regenwoud gebied (links) en het gebied dat zonder bescherming in 2030 zal zijn ontbost, berekend op basis van huidige tendensen (rechts).

Inmiddels is er wereldwijd overeenstemming over het belang het regenwoud te beschermen, ook in de Amazonelanden zelf. Veel nationale en internationale organisaties richten zich op het behoud van het regenwoud door het mobiliseren van de politiek, organisaties en consumenten, het stellen van eisen aan producten uit het gebied en het aanbevelen en de handhaving van betere wetgeving.

Amazon Fund is een stichting met een “bottom up” benadering; het ondersteunt kleinschalige projecten en activiteiten van lokale partnerorganisaties in de Amazoneregio die direct bijdragen aan het tegengaan van ontbossing en die werken aan betere levensomstandigheden en de bescherming van de cultuur van inheemse bevolkingsgroepen in het gebied.

Amazon Fund is een Nederlands privé initiatief, ontstaan uit bezorgdheid van enkele betrokken personen over het verloren gaan van natuur en milieu in het Amazonegebied en de impact die dat heeft op ons allen.

2. Visie, missie en doelstellingen van Amazon Fund

De visie van de stichting is dat de Amazone ecosystemen hun unieke waarden en functies in stand houden voor huidige en toekomstige generaties.

Als een bereikbaar toekomstbeeld streeft het fonds ernaar dat flora en fauna in de Amazone blijven functioneren als een geïntegreerd ecosysteem, in staat om huidige en toekomstige generaties te blijven voorzien van een basis om zich duurzaam te ontwikkelen en voor de inheemse bevolkingsgroepen in het gebied hun cultuur te behouden.

De missie van de stichting is direct bij te dragen aan de bescherming van de Amazoneregenwouden, -wetlands en -savannen, de biodiversiteit van het gebied en de levensomstandigheden en culturele identiteit van de inheemse bevolking.

Om dit te bereiken faciliteert en ondersteunt de stichting lokaal geïdentificeerde duurzame projecten die bijdragen aan de visie en missie. De activiteiten betreffen kleinschalige projecten gerelateerd aan verschillende aspecten van bos- en natuurbescherming, basisvoorzieningen en het duurzaam gebruik van de natuurlijke hulpbronnen. Via het ondersteunen van deze projecten streeft de stichting bovendien naar meer bewustwording, nodig voor het ontwikkelen van duurzaam beleid.

De stichting is een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI) en is als zodanig erkend.

3. Interventiestrategie en beleid

3.1. Algemene uitgangspunten van beleid en plan van aanpak

De interventie- strategie van Amazon Fund is gebaseerd op een bottom up benadering door:

- het ondersteunen (faciliteren) van geïdentificeerde initiatieven en projecten van lokale partnerorganisaties die bijdragen aan de doelstellingen van de stichting
- het ondersteunen van innovatieve initiatieven met een blijvende en duurzame impact die passen in duurzame ontwikkelingsdoelen en -plannen van lokale overheden en die bijdragen aan ontwikkeling van capaciteit en kennisoverdracht

De samenwerking met lokale partnerorganisaties in het Amazonegebied is het uitgangspunt van beleid. De stichting ondersteunt projecten van deze organisaties met fondsen, kennis, ervaring en netwerkfaciliteiten. De stichting kan partnerorganisaties ook assisteren bij de identificatie en promotie van nieuwe initiatieven. Gestreefd wordt naar het ondersteunen van projecten die elkaar versterken en die kunnen leiden tot een ontwikkeling daarvan in een groter verband met maatschappelijke organisaties en lokale overheden.

De stichting beperkt zich in eerste instantie tot het ondersteunen van projecten van beperkte omvang en duur. In het geval van langere duur gaat de voorkeur uit naar projecten die stapsgewijs kunnen worden uitgevoerd en waarbij de ondersteuning ook in fasen kan plaatsvinden.

3.2. Focus op het Amazonegebied van Bolivia

De focus van de stichting is vooralsnog op het Boliviaanse Amazonegebied in het zuidwestelijke deel van het Amazonebekken, een gebied van 250.000 km² (5x de oppervlakte van Nederland). De keuze voor Bolivia heeft verschillende achtergronden:

- de oprichting van de stichting is het resultaat van ervaringen en contacten van de initiatiefnemers van de stichting in het Amazonegebied van Bolivia
- de vernietiging van het Amazoneregenwoud in Bolivia is nog relatief beperkt, maar de druk neemt toe door wegaanleg, olie- en gas-exploratie, illegale houtkap en kolonisatie

- de bevolking in het gebied is goed georganiseerd in organisaties met draagvlak voor natuur- en cultuurbescherming en er kan goed mee worden samengewerkt
- de Boliviaanse Amazone is het leefgebied van 17 verschillende laagland inheemse volken; ieder met een eigen taal en cultuur. Vaak zijn deze volken achtergesteld
- Bolivia is het armste Amazoneland en heeft weinig fondsen voor natuur- en milieu-bescherming. Veel is onbekend en er is weinig kennis over duurzame ontwikkeling
- Bolivia heeft een relatief goede milieuwetgeving, maar deze staat in toenemende mate op gespannen voet met de ontwikkelingsdoelstellingen van het land.

Deze kenmerken maken de Boliviaanse Amazone tot een regio waar de stichting denkt goed te kunnen bijdragen aan het bereiken van haar doelstellingen. Het werken in de Amazoneregio en het behalen van duurzame resultaten is echter een zaak van lange adem. Het vraagt om een zorgvuldige benadering met maximale inzet van gemotiveerde lokale organisaties.

Eerst nadat gebleken is dat de methodiek van ondersteuning van projecten in Bolivia succesvol is, zal de stichting overwegen contacten te leggen met organisaties in andere Amazonelanden.

3.3. *Partnerorganisaties*

De stichting werkt met autonome lokale partnerorganisaties in duurzame relaties met meerwaarde. De organisaties die in aanmerking komen voor ondersteuning zijn:

- organisaties met een vergelijkbare visie, missie en doelstellingen als Amazon Fund, met erkenning van elkaars autonomie en respect voor elkaars bijdrage
- effectieve en transparante organisaties, met een positief imago naar buiten en een kwalitatief betrouwbaar en stabiel bestuur met inzicht, kennis en ervaring
- organisaties die duurzaam, resultaat- en oplossingsgericht denken en werken, met ervaring opgedaan in aantoonbare projecten en activiteiten over langere perioden
- organisaties die kunnen werken in grotere verbanden met andere organisaties en lokale overheden en die hun missie kunnen uitdragen
- organisaties die beschikken over eigen middelen en verantwoordelijk zijn voor de continuïteit van hun organisaties en hun activiteiten.

3.4. *Algemeen beleid ten aanzien van te ondersteunen projecten*

De stichting biedt ondersteuning van projecten aan in de vorm van (mede-)financiering, het ter beschikking stellen van middelen, technische assistentie, kennis en ervaring en relatienetwerken. De volgende projecten komen in aanmerking voor ondersteuning:

- projecten die leiden tot realistische en duurzame resultaten, passend binnen de visie en doelstellingen van de stichting, de partnerorganisatie en de lokale overheid
- projecten die innovierend en onderscheidend zijn, met goede succesindicatoren en die op een groot draagvlak kunnen rekenen van potentiële donoren
- projecten met een beperkte financieringsbehoefte of een behoefte die in fasen of stapsgewijs kan worden gespreid over meerdere jaren.

Gedurende de periode 2012-2015 spant de stichting zich in om projecten te ondersteunen op het gebied van:

- *Praktische natuur- en milieuonderwijs:*
innovatief onderwijs gericht op leerlingen van basis- en middelbare scholen dat wordt gegeven door de inheemse bevolking, bekend met het duurzaam omgaan met het regenwoud. Studenten gaan met inheemse gidsen het oerwoud in en ontdekken nuttige plantensoorten en leren over duurzaam bosbeheer. Op basisscholen worden schooltuintjes aangelegd met nuttige planten en fruitbomen uit het regenwoud.
- *De aanleg van drinkwater en sanitaire systemen:*
projecten in kleine rurale gemeenschappen gericht op het verbeteren van de levensomstandigheden en gebaseerd op het ondersteunen van *self-help* initiatieven. Veilig drinkwater is een belangrijke prioriteit van de Boliviaanse regering en er bestaan

programma's voor de aanleg van drinkwatersystemen voor steden en dorpen, maar niet voor kleine, vaak inheemse gemeenschappen in natuurbeschermingsgebieden.

- **Ontwikkeling van kleinschalige duurzame agro-forestry systemen:**
agro-forestry kan zwerflandbouw vervangen en direct bijdragen aan het tegengaan van de ontbossing, zoals de resultaten laten zien van innovatieve initiatieven in het gebied. Ondersteuning gericht op de duurzame ontwikkeling van de gehele keten van productie, verwerking tot het vermarkten van specifieke agro-forestry producten en de ontwikkeling van sociaal en maatschappelijk ondernemen door product coöperaties.

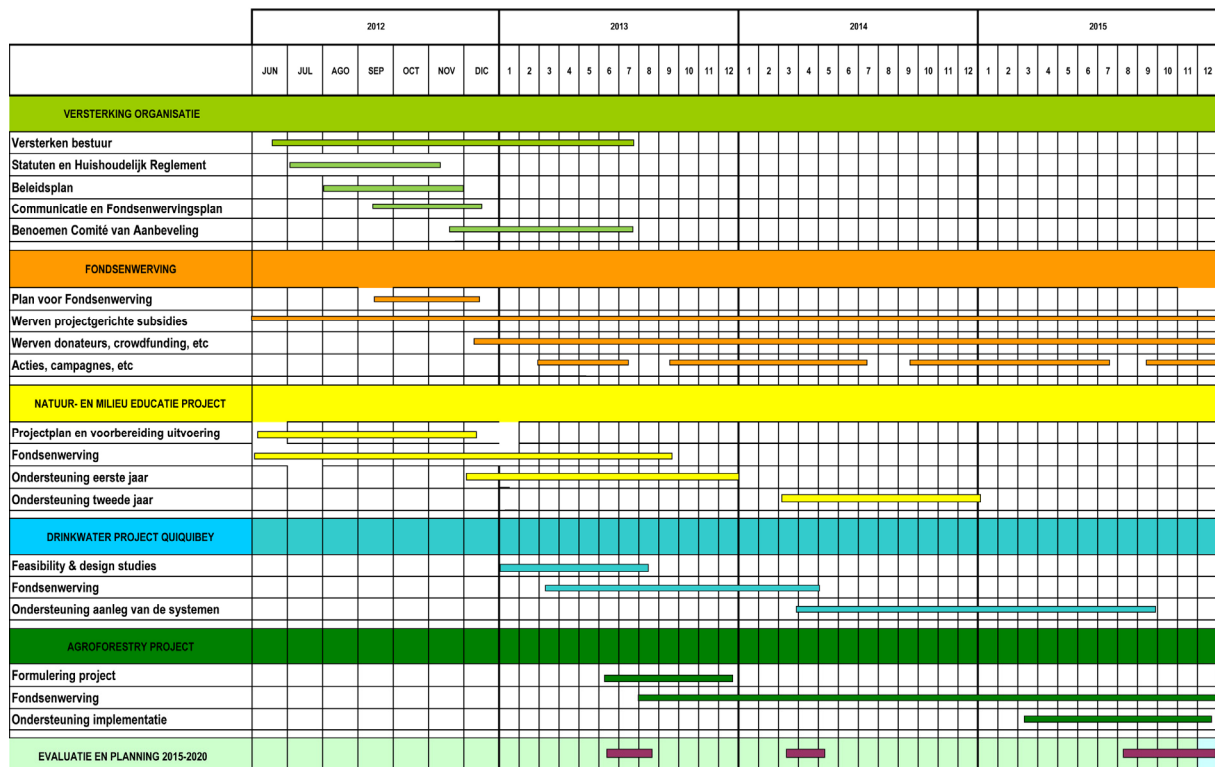
In de bijlagen van dit beleidsplan worden de projecten en het beleid ten aanzien van de ondersteuning van deze projecten beschreven. De selectie van projecten en partnerorganisaties is uiteindelijk afhankelijk van de haalbaarheid van doelstellingen, duur, budget en de beschikbaarheid van fondsen.

4. Indicatief activiteitenplan 2012-2015

Stichting Amazon Fund is opgericht in 2008. Gedurende de eerste jaren van haar bestaan heeft de stichting zich vooral actief beziggehouden met het vaststellen van een visie, missie en doelstellingen, contacten met mogelijke partnerorganisaties en het ontwikkelen en de planvorming van projecten. Bovendien werd een eerste pilot project ondersteund: de aanleg van een drinkwatersysteem voor San Luis Grande in het Pilon Lajas natuurgebied.

Het activiteitenplan 2012-2015 is op hoofdpunten schematisch aangegeven in het volgende chronogram. De uitvoering van het plan met betrekking tot het ondersteunen van projecten is echter afhankelijk van de beschikbaarheid van fondsen. Zonder fondsen kunnen geen projecten worden ondersteund. Toezeggingen aan partnerorganisaties zullen vooraf door het bestuur financieel zeker zijn gesteld. In dit verband is het werkplan vooral indicatief en een intentie.

INDICATIEF ACTIVITEITENPLAN 2012 - 2015

Vergroot

5. Communicatie en fondsenwerving

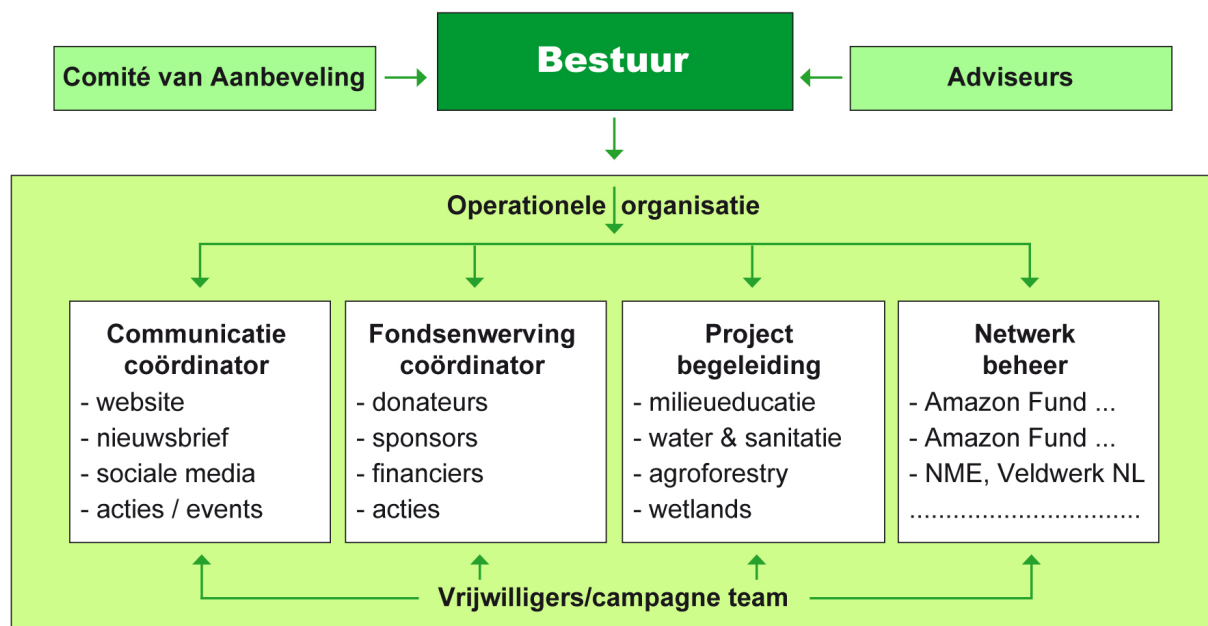
Het vaststellen van een communicatieplan, ondersteunend aan de activiteiten van de stichting, wordt op dit moment voorbereid. Ook wordt met voorrang gewerkt aan de ontwikkeling van een strategisch plan voor de fondsenwerving voor de periode 2012-2015.

Het te ontwikkelen communicatieplan en het plan voor de fondsenwerving zijn onderdeel van het beleidsplan 2012-2015.

6. Interne organisatie

Een professionele en slagvaardige organisatie van de stichting is een belangrijke voorwaarde voor het bereiken van haar doelstellingen. In dit verband zal de professionalisering van de stichting, ingezet medio 2011, verder worden voortgezet. Hiertoe behoren de verbetering van het functioneren van de organisatie en instrumenten om de doelstellingen van de stichting te kunnen realiseren.

De stichting wordt aangestuurd door een bestuur van maximaal vijf leden. Bestuursleden hebben naast hun bestuursfunctie ook een operationele coördinatieportefeuille, zoals die van communicatie, fondsenwerving, projecten en netwerkrelaties. Het bestuur wordt in zijn taken geassisteerd door adviseurs en vrijwilligers, met name in operationele portefeuilletaken. Het Huishoudelijk Reglement (HR) beschrijft de taken en verantwoordelijkheden van de bestuursleden, adviseurs, vrijwilligers en operationele coördinatoren van de organisatie. Het organigram op de volgende pagina geeft schematisch een overzicht van de verschillende functies.

Organigram

De organisatorische beleidsdoelstellingen voor de periode 2012-2015 zijn:

Het benoemen van nieuwe bestuursleden voor een voltallig bestuur van vijf leden:

De stichting streeft naar een klein en betrokken bestuur, bekend met de Amazoneproblematiek, dat op slagvaardige wijze zorg draagt voor de bestuurlijke taken en de coördinatie van operationele portefeuilletaken van de stichting. Begin 2012 werd het bestuur versterkt met een vicevoorzitter en een penningmeester. Getracht zal worden de openstaande functie van secretaris met voorrang in te vullen. Bovendien zal worden gezocht naar een geschikte kandidaat voor de functie van vijfde bestuurslid, bij voorkeur afkomstig uit het bedrijfsleven.

Het aantrekken van additionele adviseurs en vrijwilligers ter ondersteuning van het bestuur vanuit verschillende bestuurlijke en operationele taken:

Met het groeien van de organisatie, de fondsenwerving en het aantal te ondersteunen projecten zijn er in toenemende mate mensen nodig die ingezet kunnen worden in specifieke functies en voor operationele taken, aangegeven in het huishoudelijk reglement en het organigram:

- coördinatie communicatie
- coördinatie fondsenwerving
- coördinatie begeleiding van ondersteunende projecten
- coördinatie netwerkbeheer

De coördinerende functies worden verdeeld over de portefeuilles van de bestuursleden, afgestemd op de specifieke vaardigheden en ervaringen van de leden, al dan niet geassisteerd door een adviseur of een of meer vrijwilligers. Met het toenemen van de activiteiten kan het operationele team geleidelijk worden uitgebreid met vrijwilligers die uitvoerende taken overnemen of versterken. Belangrijk is het nastreven van een geleidelijke uitbreiding van het operationele team, waarbij het vinden van personen met goede inhoudelijke deskundigheid voorop staat.

Comité van aanbeveling:

De stichting streeft er naar op relatief korte termijn een comité van aanbeveling te installeren, bestaande uit prominente personen die de verschillende doelgroepen van de stichting vertegenwoordigen, die achter de doelstellingen staan van de stichting en hun naam daaraan willen verbinden.

Stichting Amazon Fund

Visserweert 54
6116 AM Roosteren
Nederland

T 046 4263640

E info@amazonfund.eu

I www.amazonfund.eu

KvK: 14103019

Amazon Fund heeft een ANBI status.

Bijlage 1.

Natuur- en milieuonderwijsproject – Rurrenabaque

Het natuur- en milieuonderwijsproject is het resultaat van een initiatief uit 2008 dat heeft geleid tot de oprichting van de stichting Amazon Fund. Doel van het project is bij te dragen aan het verbeteren van milieubewustzijn en het omgaan met natuur en milieu onder schoolkinderen in Rurrenabaque, een kleine stad in het Amazonegebied dat voor zijn economie afhankelijk is van ecotoerisme en de natuurlijke hulpbronnen in het omringende bosgebied. Onderliggende gedachte is dat goed omgaan met het milieu iets is dat je niet vroeg genoeg kunt leren. Het gaat om het leren met en in de natuur zelf, via het maken van schooltuintjes met Amazonegewassen en fruitbomen op de basisscholen en praktisch natuuronderwijs voor middelbare scholen in de natuur van het tropisch regenwoud. Dit alles onder leiding van inheemse Tacana gidsen.

De ondersteuning bestaat uit het financieren van het maken van praktisch lesmateriaal, technische assistentie, het verbeteren van onderwijsfaciliteiten op het eco-centrum van de inheemse partnerorganisatie San Miguel del Bala, workshop- en veldstudiemateriaal. Er is een ondersteuning voorzien van € 27.500. De details van het project zijn uitgewerkt in een projectplan¹.

Beleid ten aanzien van dit project:

Het project heeft een innoverend karakter waarmee nauwelijks ervaring bestaat in Bolivia. Om deze reden is met de partnerorganisatie overeengekomen dat het zal gaan om een gefaseerd proefproject van twee schooljaren. Ook is besloten dat voor een deel van het project gewerkt zal worden met NME-Mundial, een Nederlandse organisatie met ervaring met onderwijsprojecten op het gebied van natuur en milieu, gericht op basisscholen in Bolivia en hun lokale organisatie Alerta Verde.

Fondsenwerving voor het project startte begin 2012 en in september 2012 waren voldoende fondsen samengebracht voor de ondersteuning van het eerste jaar. Het bestuur zal beslissen of gestart kan worden met de ondersteuning van dit project voor het schooljaar 2013. De fondsenwerving voor de ondersteuning van het tweede jaar zal actief worden voortgezet.

Aan het eind van het eerste en tweede jaar van het project zullen de resultaten worden geëvalueerd op impact en duurzaamheid en zal het bestuur beslissen over een eventuele vervolgondersteuning. Tot de resultaten van de evaluatie bekend zijn zullen geen andere natuur- en milieuonderwijs initiatieven worden ondersteund door Amazon Fund.

¹ Projectplan: Environmental awareness in the Bolivian amazon through the education of schoolchildren (2012)

Bijlage 2.

Drinkwatervoorziening voor de inheemse bevolking in het Pilon Lajas natuurgebied

In 2009-2010 ondersteunde Amazon Fund de aanleg van een drinkwatersysteem voor de inheemse Mositén gemeenschap van San Luis Grande in het Pilon Lajas National Park en voor de inheemse reserve².

Na afronding van dit project diende de inheemse raad van het gebied (CTRM) een nieuwe aanvraag in voor de ondersteuning van de aanleg van acht andere kleine drinkwatersystemen in inheemse gemeenschappen langs de Quiquibey rivier in het Pilon Lajas Park. CTRM is de beoogde partnerorganisatie.

Beleid ten aanzien van dit nieuwe project:

Het bestuur heeft de partnerorganisatie aangegeven positief te staan tegenover de aanvraag op basis van het volgende:

- de partnerorganisatie laat een technische en financieel-economische haalbaarheid en ontwerp uitvoeren. De stichting is bereid de studie technisch te ondersteunen met kennis uit haar netwerk van deskundigen en met cofinanciering, mits daarvoor fondsen kunnen worden geworven
- bij een positieve haalbaarheid zal de partnerorganisatie financiering proberen te vinden bij de nationale regering en/of internationale financieringsorganisaties
- afhankelijk van het vinden van financieringsbronnen is de stichting eventueel bereid de uitvoering van het project (de aanleg van de drinkwatersystemen) te co-financieren, samen met andere fondsen.

Een indicatief projectvoorstel is opgesteld³.

² Project description: Drinking water Project San Luis Grande – Bolivian Amazon (2011)

³ Proposal Drinking water Project Rio Quiquibey (2012)

Bijlage 3.

Agroforestry ontwikkeling

Ongeveer een derde van de ontbossing in de Amazone komt door zwerflandbouw (*“shifting cultivation”*) van kleine boeren. Agroforestry systemen geven antwoord op de vraag hoe kleine boeren in het gebied duurzaam in hun levensonderhoud kunnen voorzien zonder dat dit ten koste gaat van het tropisch regenwoud. Reeds ontwikkelde agroforestry systemen in de regio hebben bewezen goed te werken en ook economisch aantrekkelijk te zijn. De kleinschalige activiteit van een agroforestry systeem is vooral interessant voor inheemse gemeenschappen en boeren immigranten en past goed in het beleid van de regering. Het thema kan eveneens bijdragen aan het duurzaam beheer van tropische bossen en het beheersen van klimaatveranderingen.

IPHAE, een non-gouvernementele organisatie in Riberalta, Bolivia, heeft verschillende agroforestry systemen ontwikkeld voor het zuidwestelijk deel van het Amazonegebied in Bolivia, Brazilië en Peru. De organisatie assisteert kleine boerengemeenschappen agroforestry te introduceren, maar meer start-up fondsen zijn nodig om aan de vraag voor ondersteuning te kunnen voldoen. Bovendien zijn fondsen nodig voor de ondersteuning van de ontwikkeling van de gehele keten van productie, van verwerking tot en met de afzet van de producten in lokale en regionale markten.

De activiteit is sterk onderscheidend: er zijn weinig andere organisaties die het thema ondersteunen. IPHAE heeft een goede relatie met de regering en adviseert het bosbouwministerie over de ontwikkeling van agroforestry systemen en duurzaam bosbeheer.

Beleid ten aanzien van dit project:

Een punt van aandacht is dat agroforestry ontwikkeling per definitie een langjarige activiteit is en niet kan worden volstaan met een eenmalige ondersteuning. Het vereist van financiers een verbintenis over een reeks van jaren, weliswaar met relatief beperkte jaarlijkse bedragen.

Fondsenwerving voor dit type projecten zou daarom het beste gericht kunnen zijn op grotere en institutionele sponsors, geïnteresseerd in de sponsoring van meer langjarige projecten van duurzame ontwikkeling. Deze projecten produceren producten voor de markt en dragen bij aan de beperking van CO₂ uitstoot.

Een voorlopig projectprofiel met informatie over dit type projecten is opgesteld⁴.

⁴ Proposal Agroforestry Project (2011)